

temal ei enne ega nüüd mingi sugust wiha meelt Hansu wasta olla, ehk lül lahke kingituse põhjamine temal esiosalt fanget walu teinud ja palju pisaraid silma toonud. Põllu-
pap kirjutas kaa pikemalt, kuda ta Hansu lahtristmise rahaga
Elsele Wareffe talu ostnud, kust mõne aasta pärast kui
hind saab aratatsutud kaunist tulu wõib loota, ehk lül enne
weel palju muret, tööd ja waewa saab olema, kui nurja
läänud talusohi parema joonele lähab, nenda et perremehete
rõõmu hakkab tegema.

Jumal oli esimesel suwel õnnelikud ismad annud, mis
läbi sulwiti palju paremat woodu andis, kui üksi lahjast
põllust tohtis loota. Pojaste põhku sai rohkeste, niisamati
kaa wiljateri niipalju, kui majapidamine tarwitas. Wifati
sobitses põdjaoste ja mättaoste wahelt rohkesti solm talwe foor-
mat heinu kofku, mis hahalt kuhja pandi: Linad oliwad
iseäranis heast kaswanud, kust perremehete hulk raha kotti
kaswis. Pital lumeta sügisel oli wõimalik rül heinamaad
puhastada, kust hagu küllalt sai, et kõigel talwel ohjufüti
muret ei tulnud. Mättad pandi hunnikusse mahanema, kust
neid mõne aasta pärast põllule taheti wedada, nõnda kui
nende asemel fewate heinaseemnega täis külwata. Sai-
wad aega mõõda kõik heinamaad sedawiisi roogitud, siis ei
wõinud hiljemine perremehete heinte puudust ial enam tulla.
Ühe osa paljaks actud metsamaad lastis perremes sügise
üleskända ja leht puuie seemet sinna peale külwata, mis
omal ajal metsa wõisid anda. Nõnda saiwad juba esimesel
suwel kõik aejad joonele seatud, et igalpool alus ees leiti,
mis peale tulew majapidamine ennast pidi toetama. Põllu-
papil oli nõu tulewal aastal Wareffe talusse elama minna
ja Ulewainu koha noorema poja kätte anda, kes aasta
pärast naist tabtis kofida. Tulewal sügisel wõis uus elu-
maja juba nii kaugele olla et talwest siise sündis astuda.

Wareffe talu põldude wahel seisis üks küliste rabasood;
perremehel iduiss nõu nimetatut maatükilest aega mõõda
kraawide leikamise läbi tahetaks kuivatada ja siis kas heina
ehk põllumaaks tarwitada. Koha ligemalt läbi katsudes

leidis tema õhukele murupiinna ja sammalde alt rohkesti
kuue jala sügawusel musta rabamulda; se kogemata leidus
oli tema mehest kui oleks ta korraga oma frundi pealt raha-
hauku leidnud. Nüüd läks ettewõetud kraawi leikamise nõu
sedamaid tuulde, sest kui seda rabamulda aast aastalt nii palju
kui jõud ial ulatas, wälja laewati, hunnikusse pandi ja talwel
põllu peale weeti liiwase ja kruusise koftade peale, seal
põllu põrmuga kändes kofku segati, siis oli lootust kõige
paremat wiljamaad saada, mis hiljemine tehtud kulutust
rohke rentitega wõiks kätte tasuda. Tema oli mõne aasta
eest oma filmaga näinud, kuda üks rül selget liiwamaad,
kus enne midagi ei kaswanud, ei mitte pikemat robutaine-
kest peal nähtud, rabasoo mullega wäga heast põlluks ümber-
moondati. — Endistest wõjudest pihupaljaks tehtud metsa-
maadest lastis Mikkel nii palju üleskända kui põldude laien-
damiseks parajalt tarwis läks, sest et temal nõu ei olnud
metsamaade pruufimist kätte wõtta, üks pruuf, mis iigas
paigas enam tööd perremehete sigitab, aga ial tehtud tööd
ja waewa kätte ei tule tasuma, kõige wähemalt seal kus
metsamaad pihupesa sarnatiks lagedaks olid tehtud. „Kui
neid päiwi,“ ütles Mikkel — „mis iga aastane metsamaade
harimine ärakulutab, oma laiemaks wenitatud päris põldude
kasuks tarwitan, siis annawad nemad mulle wiis- ja kuus
korda suuremat tulu, kui metsa maad, pealegi iduise teine
kasu sest, kui neid metsa kaswatamise tarwis pruugin.“ —

Wana perenaine ohkas lül lagedast ja kulutas mõne
filma pisara, kui mees tema keetu kaitmata rubla rubla
järel ostetud uue koha parandamiseks wälja andis, ütles
kaa mõnekorra Elsele: Kui isa sedawiisi pikemalt oma raha
kopisaid wette wiskab, lül siis saab näha et aeg enam
kaugel ei ole, kus kerjaja lepyi kätte wõtame ja majast
wälja astume. Aga Els oli üks terase waimuga osaw
tütartlaps, kes kõigest aru saai, mis temale seletati, sellepärast
ei wõinud ta ial ema kartusest osa, waid püüdis eidekest
lahkelt igal wiisil trööstida ja tema kartust lahendada.
Ei oleks üks tema troost nurja läinud, kui mitte ema